

Środa, 10 lutego 2010 r.

Niedawne trzęsienie ziemi na Haiti

P7_TA(2010)0015

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 lutego 2010 r. w sprawie niedawnego trzęsienia ziemi na Haiti

(2010/C 341 E/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając szczyt G-7, który odbył się w Iqaluit w Kanadzie w dniu 6 lutego 2010 r.,
 - uwzględniając wnioski z przygotowawczej konferencji ministerialnej, która odbyła się w Montrealu w dniu 25 stycznia 2010 r.,
 - uwzględniając debatę z dnia 20 stycznia 2010 r. w sprawie trzęsienia ziemi na Haiti z udziałem Wysokiej Przedstawiciel Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa baronessy Catherine Ashton,
 - uwzględniając konkluzje nadzwyczajnego posiedzenia Rady Spraw Zagranicznych, które odbyło się w Brukseli w dniu 18 stycznia 2010 r.,
 - uwzględniając Europejski konsensus w sprawie pomocy humanitarnej,
 - uwzględniając Misję Stabilizacyjną Organizacji Narodów Zjednoczonych na Haiti (MINUSTAH),
 - uwzględniając przedstawioną dnia 9 maja 2006 r. przez Michela Barniera propozycję dotyczącą europejskich sił ochrony ludności zwanych „Pomoc Europy”,
 - uwzględniając art. 110 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze trzęsienie ziemi o sile 7,3 stopnia w skali Richtera, które nawiedziło Haiti 12 stycznia 2010 r., powodując dramatyczne zniszczenie Port-au-Prince, Jacmelu i innych osiedli w regionie, oraz liczne wstrząsy wtórne, które dotknęły ten kraj,
- B. mając na uwadze, że według doniesień zginęło do 200 tysięcy osób, 250 tysięcy zostało rannych, a przeszło 3 miliony bezpośrednio odczuło skutki kataklizmu,
- C. mając na uwadze doniesienia Biura ONZ ds. Koordynacji Działań Humanitarnych (OCHA), że aż milion osób w całym kraju potrzebuje schronienia, a 600 tysięcy osób zostało wewnętrznie przesiedlonych,
- D. mając na uwadze, że według szacunków rządu Haiti 235 tysięcy osób opuściło Port-au-Prince, a nawet milion osób mogło opuścić miasta, by udać się na obszary wiejskie, co stanowi obciążenie dla tamtejszych społeczności, które i tak już znajdują się w trudnej sytuacji,
- E. mając na uwadze, że około 1,8 miliona osób odczuwało brak żywności przed trzęsieniem ziemi, że w kraju blisko 60 % społeczeństwa zamieszkuje obszary wiejskie, zaś 70 % żyje za mniej niż 2 dolary dziennie,
- F. mając na uwadze, że dziesięciolecia politycznej niestabilności przyczyniły się do osłabienia instytucji państwa i jego zdolności do świadczenia podstawowych usług publicznych przed trzęsieniem ziemi, oraz mając na uwadze, że zniszczenia spowodowane trzęsieniem ziemi sparaliżowały zdolność państwa do czynnej reakcji na wysiłki w zakresie pomocy humanitarnej, co dodatkowo pogorszyło sytuację,

Środa, 10 lutego 2010 r.

- G. mając na uwadze, że Komisja zgodziła się wyasygnować 137 mln euro na potrzeby krótkoterminowe i przynajmniej 200 mln euro na działania średnio- i długoterminowe, zaś państwa członkowskie – dodatkowe 92 mln euro,
- H. mając na uwadze, że na Haiti ciąży zadłużenie zagraniczne szacowane na ok. 1 mld USD, co utrudnia rozwój kraju i może stanowić przeszkodę w wysiłkach na rzecz odbudowy kraju,
- I. mając na uwadze, że natychmiastowa odbudowa zdolności Haiti do demokratycznego funkcjonowania i do działania rządu to podstawowy element przechodzenia z pierwszej fazy pomocy kryzysowej do poważnego zadania, jakim jest odbudowa kraju,
1. wyraża szczere kondolencje, współczucie i solidarność z mieszkańcami Haiti, obywatelami innych państw oraz pracownikami organizacji międzynarodowych, w tym ONZ i Komisji Europejskiej, z powodu ogromnych strat ludzkich i zniszczeń spowodowanych przez trzęsienie ziemi;
 2. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki haitańskich władz i społeczeństwa obywatelskiego, a także ONZ, organizacji pozarządowych i innych dwustronnych darczyńców, w niesieniu pomocy ludności Haiti i wyraża uznanie dla pracy organizacji humanitarnych oraz indywidualnych działań osób z całego obszaru Unii;
 3. apeluje o przeprowadzenie wszechstronnej oceny, aby określić krótko- i długoterminowe potrzeby ludności oraz zaangażowanie UE w proces odbudowy, obejmujący trzy etapy: działania związane z pomocą nadzwyczajną, naprawę sytuacji i odbudowę; wzywa Komisję, by jak najszybciej przeprowadziła ocenę europejskiej reakcji na kryzys humanitarny na Haiti i przedstawiła wnioski mające na celu dalszą poprawę działań UE w podobnych sytuacjach w przyszłości;
 4. wzywa do priorytetowego traktowania przez UE pomocy w działaniach na rzecz odbudowy i poprawy sytuacji humanitarnej, ze szczególnym uwzględnieniem grup ludności w najtrudniejszej sytuacji, takich jak kobiety i dzieci, i zapewnienia im schronienia, usług medycznych, pomocy logistycznej i pożywienia; wzywa wszystkie państwa członkowskie do przygotowania się do dalszego udzielania pomocy w odpowiedzi na ewentualne apele ONZ;
 5. wyraża głębokie zaniepokojenie sytuacją grup najbardziej zagrożonych, w szczególności kobiet i dzieci; wzywa Komisję i ONZ do zwrócenia szczególnej uwagi na udział kobiet w wysiłkach na rzecz odbudowy kraju, aktywnie angażując je w proces naprawy sytuacji, odbudowy i oceny w ramach wszelkich programów pomocy i odbudowy;
 6. podkreśla, że dzieci pozostające bez opieki i dzieci oddzielone od bliskich należy jak najszybciej połączyć z rodzicami lub uznanymi opiekunami; wzywa UE i wspólnotę międzynarodową do dokonania bezzwłocznej oceny konieczności przygotowania skoordynowanego planu działania w sytuacji, w której tysiące dzieci straciły rodziców w wyniku trzęsienia ziemi; podkreśla, że istnieje poważna groźba wystąpienia zjawiska handlu ludźmi;
 7. zwraca się do UE o wsparcie wprowadzenia tymczasowego moratorium na nowe adopcje dzieci z Haiti do dwóch lat po rozpoczęciu działań służących odnalezieniu rodziców lub opiekunów; apeluje o wysiłki ze strony UE na rzecz zaspokojenia podstawowych potrzeb dzieci i uruchomienia prowizorycznych szkół oraz objęcia dzieci w trybie pilnym opieką psychologiczną;
 8. z radością przyjmuje wstępne zobowiązanie Komisji Europejskiej do wyasygnowania środków na pomoc humanitarną w wysokości 30 mln euro, wyraża jednak obawę, że w odpowiedzi na wystosowany przez OCHA apel o natychmiastową pomoc dla Haiti w wysokości 575 milionów USD zebrano do tej pory tylko 87 % tej kwoty w formie datków; podkreśla, że takie finansowanie ma kluczowe znaczenie dla prowadzenia działań w długiej perspektywie; wzywa Komisję i wszystkie państwa członkowskie, by w pełni wywiązały się z podjętych zobowiązań;
 9. z zadowoleniem przyjmuje decyzję podjętą przez państwa G-7 o zaprzestaniu żądań z tytułu międzynarodowego zadłużenia Haiti; oczekuje, że wszystkie państwa i międzynarodowi darczyńcy postąpią tak samo; ponadto wzywa Międzynarodowy Fundusz Monetarny do pełnego umorzenia zadłużenia tego państwa, w tym pożyczki z tytułu sytuacji nadzwyczajnej w wysokości 102 mln USD przyznanej w styczniu 2010 r.; podkreśla, że jakkolwiek pomoc nadzwyczajna po trzęsieniu ziemi musi być świadczona w formie pomocy finansowej, a nie pożyczek prowadzących za zadłużenia;

Środa, 10 lutego 2010 r.

10. przyłącza się do apelu podsekretarza generalnego ONZ do spraw humanitarnych o udostępnienie pojazdów do przewozu paliwa; wzywa państwa członkowskie do udzielenia dodatkowej pomocy w transporcie dostaw do prowizorycznych obozów, punktów dystrybucji oraz oddalonych miast i wsi;
11. podkreśla znaczenie zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa konwojom dystrybuującym pomoc, by dostawy były rozdzielane sprawiedliwie i w spokoju, zwłaszcza wśród osób najsłabszych i najbardziej potrzebujących;
12. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady o wysłaniu 350 funkcjonariuszy żandarmerii wojskowej do wspierania działań pomocowych na Haiti pod egidą ONZ oraz decyzję o powołaniu komórki koordynacyjnej w Brukseli (EUUCO Haiti) w celu ułatwienia czynnej europejskiej reakcji w obszarze wojskowym i bezpieczeństwa, jak również koordynacji udziału państw członkowskich UE w działaniach pomocowych na rzecz Haiti;
13. apeluje do ONZ, by wraz z władzami Haiti dokonała przeglądu mandatu MINUSTAH, aby wyjść naprzeciw potrzebom kraju po klęsce, koncentrując się zwłaszcza na obszarze bezpieczeństwa;
14. podkreśla znaczenie udzielenia władzom lokalnym odpowiedniej pomocy, by umożliwić im stymulowanie gospodarki, zważywszy, że setki tysięcy ludzi opuściło Port-au-Prince, by osiedlić się na obszarach wiejskich; wzywa UE i innych darczyńców międzynarodowych, by świadcząc pomoc, w miarę możliwości nabywali żywność produkowaną na miejscu;
15. popiera starania UE o pobudzenie lokalnej produkcji żywności, odbudowę zniszczonej infrastruktury i udostępnianie właścicielom drobnych gospodarstw rolnych niezbędnych materiałów (ziaren, nawozów i narzędzi), zwłaszcza przed wiosenną porą zasiewów, która zaczyna się w marcu i zapewnia 60 % krajowej produkcji żywności;
16. zwraca się do Komisji, by zrobiła wszystko, co w jej mocy, w celu wspierania programów „wyznaczenia za pracę”, które mają duże znaczenie jako zastrzyk gotówki dla ludności, oraz by pomagała w przywróceniu sprawnego funkcjonowania systemu bankowego;
17. podkreśla potrzebę długoterminowych inwestycji w budynki odporne na trzęsienia ziemi i w podstawową infrastrukturę, np. wodociągi, drogi i sieć elektryczną, które przed trzęsieniem ziemi praktycznie nie istniały lub były zdecydowanie niewystarczające, co w znacznej mierze potęguje potencjalne konsekwencje klęsk żywiołowych;
18. wzywa do zwołania konferencji międzynarodowej i przeprowadzenia skoordynowanej oceny potrzeb po klęsce przy udziale ONZ i Banku Światowego, by ustalić długoterminowe potrzeby w zakresie odbudowy po zakończeniu działań nadzwyczajnych;
19. wzywa społeczność międzynarodową do zapewnienia ludności Haiti i rządowi tego kraju głównej roli w procesie odbudowy, by umożliwić im przejście odpowiedzialności za ich wspólną przyszłość;
20. wzywa Komisję do przedstawienia Parlamentowi kompleksowej oceny potrzeb po klęsce oraz sprawozdania z postępów w odbudowie;
21. wzywa UE, by współpracowała z władzami Haiti w celu wprowadzenia mechanizmu zapobiegania klęskom i zarządzania potencjałem w dłuższej perspektywie oraz podkreśla, że wysiłki na rzecz odbudowy muszą być podejmowane w oparciu o priorytety krajowe, a także spełniać zasady skuteczności pomocy i wspierać instytucje haitańskie, by umożliwić im skuteczne rządzenie;
22. apeluje do społeczności międzynarodowej o utrzymanie kwestii Haiti jako priorytetowego punktu w programach działań i dyskusji, o wykorzystanie obecnej sytuacji jako okazji do ostatecznego usunięcia podstawowych przyczyn ubóstwa na Haiti oraz o pomoc dla Haiti, by mogło podnieść się po klęsce jako w pełni funkcjonująca demokracja, której gospodarka wystarczy, by zapewnić mieszkańcom źródła utrzymania;
23. docenia wysiłki poszczególnych państw członkowskich Unii Europejskiej podjęte w ramach mechanizmu ochrony ludności UE oraz skuteczną koordynację tej pomocy zapewnianą przez Ośrodek Monitorowania i Informacji i oddziały ECHO, które przybyły na miejsce w kilka godzin po trzęsieniu ziemi;

Środa, 10 lutego 2010 r.

24. odnotowuje fakt, że po raz pierwszy i z powodzeniem Komisja wysłała dwa oddziały udostępnione w ramach działania przygotowawczego w związku z siłami szybkiego reagowania UE, które ustanowiono przy poparciu Parlamentu;

25. wzywa Komisję do niezwłocznego przedstawienia Parlamentowi Europejskiemu wniosków w sprawie ustanowienia sił ochrony ludności UE w oparciu o mechanizm ochrony ludności UE, co pozwoli Unii zgromadzić w ciągu 24 godzin po katastrofie odpowiednie środki na zorganizowanie pierwszej doraźnej pomocy humanitarnej;

26. zwraca uwagę na pożądane cechy charakterystyczne europejskiego systemu szybkiego reagowania:

- interwencje mają charakter pokojowy i/lub humanitarny
- interwencje mają charakter trwały
- możliwość mobilizacji w każdej chwili i w jak najkrótszym czasie
- działanie pod patronatem UE
- poszanowanie międzynarodowego prawa humanitarnego
- gotowość do współpracy z innymi podmiotami udzielającymi pomocy humanitarnej
- gotowość do współpracy w ramach systemu Narodów Zjednoczonych
- gotowość do przyjęcia udziału państw trzecich
- poszanowanie zasady dobrowolnego udziału państw członkowskich w opracowanym systemie
- troska o stałe odnawianie zarówno potencjału ludzkiego, jak i materialnego, który może zostać wykorzystany w każdej chwili
- działanie zgodnie z zasadą podziału obciążenia (ang. burden sharing);

27. wzywa Wysoką Przedstawiciel Unii Europejskiej ds. Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa i komisarz ds. współpracy międzynarodowej, pomocy humanitarnej i reagowania kryzysowego do odegrania głównej roli w koordynacji reakcji Unii Europejskiej na sytuacje kryzysowe, z wykorzystaniem uprawnień przyznanych w Traktacie z Lizbony do skuteczniejszego koordynowania reakcji Unii Europejskiej na przyszłe sytuacje kryzysowe i w oparciu o dotychczasowe osiągnięcia;

28. zobowiązuje przewodniczącego Parlamentu Europejskiego do przekazania niniejszej rezolucji Wysokiej Przedstawiciel Unii Europejskiej ds. Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, przewodniczącemu Komisji Europejskiej, prezydentowi i rządowi Haiti, podsekretarzowi generalnemu ONZ ds. pomocy humanitarnej i pomocy w sytuacjach kryzysowych oraz rządów państw członkowskich.
